

ПРАКТИЧНА ЛЕКЦИЈА

Rasa gjinore - Der Genitiv

Kategorija na lekcijata: Mësime të gjuhës gjermane

Do të mësoni rasën gjinore që tregon përkatësinë, nyjat des dhe der, mbaresën -s te emrat mashkullorë e asnjans, parafjalët wegen e trotz dhe zëvendësimin me von në gjuhën e folur.

Rasa gjinore - Der Genitiv

Përmbledhje e mësimit

Genitiv tregon përkatësinë dhe u përgjigjet pyetjeve *wessen?* — i kujt? Ajo është rasa më pak e përdorur në gjuhën e folur, ku shpesh zëvendësohet me *von* + dhanore, por mbetet e detyrueshme në gjuhën e shkruar dhe zyrtare.

Çfarë do të mësoni?

- Nyjat e gjinore.
- Mbaresën -s ose -es te emri.
- Parafjalët që kërkojnë gjinore.
- Zëvendësimin me *von*.

Tabela e nyjave

Gjinia	Nyjë e shquar	Nyjë e pashquar	Shembull
Mashkullore	des + emri -s/-es	eines	das Auto des Mannes
Femërore	der	einer	das Auto der Frau
Asnjansë	des + emri -s/-es	eines	das Spielzeug des Kindes
Shumës	der	—	die Bücher der Kinder

Kujdes: te mashkullorja dhe asnjansja ndryshon *edhe emri*, jo vetëm nyja. Kjo është e vetmja rasë ku ndodh kjo.

Mbaresa e emrit

- es** te emrat njërrrokësh dhe ata që mbarojnë me -s, -ß, -z, -tz: *des Mannes, des Hauses*.
- s** te emrat shumërrrokësh: *des Lehrers, des Computers*.
- Emrat femërorë **nuk marrin** asnjë mbaresë: *der Frau*, jo *der Fraus*.

Parafjalët me gjinore

Parafjala	Shqip	Shembull
wegen	për shkak të	wegen des Wetters
während	gjatë	während der Woche
trotz	megjithë	trotz des Regens
statt / anstatt	në vend të	statt des Autos
innerhalb	brenda	innerhalb eines Jahres
außerhalb	jashtë	außerhalb der Stadt

Emrat e përveçëm

Me emra njerëzish, gjinorja bëhet me **-s** pa apostrof dhe vendoset para emrit të zotëruar:

- **Annas Buch** — libri i Anës
- **Peters Auto** — makina e Pjetrit
- Nëse emri mbaron me **-s** ose **-z**, përdoret apostrofi: *Hans' Bruder*.

Zëvendësimi me von

Gjinore (e shkruar)	Me von (e folur)	Shqip
das Auto des Lehrers	das Auto von dem Lehrer	makina e mësuesit
die Mutter meiner Freundin	die Mutter von meiner Freundin	nëna e shoqes sime
wegen des Wetters	wegen dem Wetter	për shkak të motit

Forma me *von* është e pranueshme në bisedë, por në provime dhe në shkrim zyrtar kërkohet gjinorja.

Shembuj me përkthim

Gjermanisht: Das ist das Haus meines Bruders.

Shqip: Kjo është shtëpia e vëllait tim.

Gjermanisht: Trotz des schlechten Wetters gingen wir spazieren.

Shqip: Megjithë motin e keq, dolëm shëtitje.

Gabime të zakonshme të folësve të shqipes

Gabimi	E saktë	Shpjegimi
das Auto des Mann	des Mannes	emri merr -es
der Frau	der Frau	femërorja pa mbaresë
Anna's Buch	Annas Buch	gjermanishtja nuk përdor apostrof
wegen dem Wetter në shkrim	wegen des Wetters	gjuha e shkruar kërkon gjinoren

Krahasimi me gjuhën shqipe

Shqipja e shpreh përkatësinë me gjinoren dhe me nyjën e përparme: *shtëpia e vëllait*. Gjermanishtja e shpreh me nyjën *des/der* dhe me mbaresë të emri. Renditja është e njëjtë: i zotëruari vjen i pari, zotëruesi i dyti. Prandaj ky është një nga rastet ku dy gjuhët përputhen mirë.

Përmbledhje e shkurtër

- des / der / des / der.
- Mashkullorja dhe asnjansësja: emri + -s ose -es.
- Parafjalët *wegen, während, trotz, statt*.
- Në bisedë shpesh *von* + dhanore.

Këshilla praktike për ushtrime

1. Përshkruani pronat e familjes suaj me gjinore.
2. Rishkruani dhjetë fjali nga *von* në gjinore.
3. Mësoni katër parafjalët kryesore përmendsh.

ENGLISH FOR LIFE